

емігрантську долю, тематичні точки дотику обох літераторів у широкому європейському контексті, а й, зокрема, про упорядкований І. Кошелівцем, перекладений Ю. Лободовським польською мовою й виданий у паризькому Інституті літератури збірник матеріалів про українських дисидентів під назвою “Ukraina 1956–1968: Dokumenty” (Париж, 1969). Народжене на Заході, в еміграції, зі співпраці двох емігрантів – І. Кошелівця та Ю. Лободовського, це видання стало яскравим фактом польсько-українського порозуміння й солідаризованості в пошуку розв’язання спільних проблем і шляхів висвітлення споріднених тем. *Т. Михайлова* виступила з доповіддю “...шкодую, що я не поляк”: питання національної ідентичності в таборовій прозі Василя Стуса”. Дослідниця розповіла про зацікавлення українського письменника польською мовою, літературою, перекладами з польської, періодичними виданнями, які він передплачував, перебуваючи в таборі та на засланні. Особливу увагу було приділено дванадцятому запису “З таборового зошита” В. Стуса, у якому він висловив захоплення суспільно-політичним рухом у Польщі, спрямованим на здобуття незалежності (“Солідарність”), і гаряче підтримав його. *Л. Бербенець* у доповіді “Інші люди” Дороти Масловської як приклад подальших експериментів з формою” зосередилася на вивченні інтермедіальної природи творчості сучасної польської письменниці. У доповіді йшлося про найновіший твір Д. Масловської “Інші люди” (2018), який, як і решта її творів і проєктів, є прикладом інтермедіальних (візуальних, аудіальних, аудіо-візуальних) експериментів мисткині. Композиція і зміст цього твору свідчать про те, що він є міжжанровим та інтермедіальним гібридом. Завдяки специфічній ритмічності свого тексту твір “Інші люди” може бути прочитаний як хіп-хоп пісня (його текст також було порівняно з текстом твору “Павич Королеви” (2005) тієї ж авторки) або як приклад музикалізації прози (за В. Вольфом). Літературні межі “Інших людей” розширюють буктрейлер до цієї книжки, у якому Д. Масловська читає текст свого твору як реп; вистава (реж. Греґош Яжина, прем’єра відбулася 15 березня 2019 р. в TR Warszawa); а також фільм, котрий на основі “Інших людей” буде створено студією Ворнер Бразерз у 2020 р.

Конференція пройшла в атмосфері взаємного зацікавлення: доповідачі мали можливість відповісти на численні запитання, взяти участь у конструктивних дискусіях, поспілкуватися поза секційною роботою, відвідати презентації польських видань, поділитися своїми творчими пошуками, а також долучитися до цікавої екскурсійної програми, зокрема послухати концерт органної музики Марти Міштал у Костелі святого Антонія у Львові, у якому хрестили Збігнева Герберта.

Людмила Тарнашинська, Людмила Бербенець, Тетяна Михайлова
Отримано 23 вересня 2019 р. м. Київ

ХУДОЖНЬО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ СИНКРЕТИЗМ ТВОРЧОСТІ ВАЛЕРІЯ ШЕВЧУКА

5 вересня 2019 р. Центр дослідження проблематики українського шістдесятництва Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України спільно з Національним музеєм літератури України в рамках ювілейних заходів з нагоди 80-річчя від дня народження Валерія Шевчука провели круглий стіл

на тему “Художньо-інтелектуальний синкретизм творчості Валерія Шевчука”. Модерувала захід керівник Центру Л. Тарнашинська, котра відразу кількома словами охарактеризувала творчий доробок письменника, що налічує на сьогодні 180 книжок, зазначивши, що вже завтра ця цифра, безперечно, зміниться.

Круглий стіл розпочався із привітального слова старшого наукового співробітника Національного музею літератури України *О. Круківської*, котра розповіла про широку культурно-освітню програму, якою музей відзначає ювілей В. Шевчука. Після цього було заслухано низку наукових доповідей. Так, *І. Приліпко* запропонувала увазі гостей тему: “Інтертекстуальний простір творчості Валерія Шевчука”, *Р. Мовчан* ознайомила присутніх із творчим набуток В. Шевчука та специфікою його письменницької праці, *Л. Пономаренко* провела аналогії творчих шукань В. Шевчука із притчею про “блудного сина”. *С. Чернюк* (Житомир), малої батьківщини письменника-ювіляра, розповіла про вшанування славного земляка в місті, де він народився, зокрема. В Житомирському державному університеті ім. Івана Франка, почесним професором якого він є від 2005 р., а також про літературну премію Валерія Шевчука, яка від 2011 р. вручається в Інституті філології та журналістики цього вишу. *Л. Тарнашинська* наголосила на надзвичайному вмінні В. Шевчука впродовж десятиліть утримувати увагу до себе. Тобто говорила про той високий рівень майстерності, що не втомлюються досліджувати літературознавці, а також про його неабияку “застережливу місію” – потужний антиімперський викривальний струмінь, яким пронизана переважна більшість творів письменника, що у світлі останніх подій прочитуються по-новому, через цілу систему застережень і сигналів, які він посилав та посилає зі сторінок своїх романів і повістей.

Після круглого столу всі присутні мали можливість ознайомитися із цікавою літературно-мистецькою виставкою “Сад житейський” Валерія Шевчука”.

*За матеріалами Центру дослідження
проблематики українського шістдесятництва*

Отримано 23 вересня 2019 р.

м. Київ

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ “СМІХОВА КУЛЬТУРА СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ І РАННЬОМОДЕРНОЇ УКРАЇНИ”

19 – 20 жовтня 2019 р. у Свято-Дмитрівському катехитично-пастирському центрі Харкова пройшла міжнародна наукова конференція “Сміхова культура середньовічної і ранньомодерної України”. Її проведення було присвячене 400-річчю вистави в Кам’янці-Струмиловій (нині Кам’янка-Бузька, районний центр на Львівщині) драми Якуба Гаватовича “Трагедія або Образ смерти Іоана Хрестителя”, між діями якої 24 червня 1619 р. було показано перші видані друком українські інтермедії. Їх умовно називають “Продаж kota в мішку” (або “Стецько і Климко”) і “Найкращий сон” (або “Прокіп, Грицько і Денис”). Співорганізаторами конференції виступили Інститут літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, Колегія Патріярха Мстислава та кафедра історії української літератури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.